

Artykuły dedykowane
Profesor Marii Zmierczak
z okazji jubileuszu 70. urodzin

Słowo wstępne

W związku z 70. rocznicą urodzin prof. zw. dr hab. Marii Zmierczak z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, przypadającą na 2017 r., pragniemy z wielką przyjemnością — jako redaktorzy „Studiów nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem” — dedykować Pani Profesor trzy kolejne zeszyty tej serii wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Już od wielu lat Maria Zmierczak uchodzi w polskim środowisku naukowym za cenioną znawczynię problematyki prezentowanej w naszym periodyku. Pani Profesor wyrosła, dzięki swej żmudnej pracy i wielkiej erudycji, w tej złożonej i trudnej dziedzinie badawczej na niekwestionowany autorytet naukowy, obok takich polskich uczonych, jak Karol Jonca, Wiesław Kozub-Ciembroniewicz, Henryk Olszewski czy Franciszek Ryszka, by wymienić tylko niektórych autorów spośród grona zasłużonych osób zajmujących się w naszym kraju autorytaryzmem i totalitaryzmem. Maria Zmierczak cieszy się uznaniem zwłaszcza jako najlepsza w Polsce znawczyni interpretacji faszyzmu włoskiego i nazizmu niemieckiego. Na ten ważny temat napisała przed laty interesującą monografię, która została w pełni pozytywnie oceniona nie tylko przez jej recenzentów, ale przede wszystkim przez środowisko naukowe. Rozprawa Jej autorstwa w zasadniczy sposób wzbogaciła wiedzę o istocie, cechach i celach obu systemów totalitarnych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że kilkanaście artykułów dotyczących rozmaitych kwestii politycznych, prawnych, ideologicznych w narodowym socjalizmie Pani Profesor opublikowała w będących poprzednikiem naszego periodyku naukowego „Studiach nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi”. Szczególnie zainteresowały Marię Zmierczak prawne aspekty nazizmu: istota i cele prawa w III Rzeszy, relacje między nim i pozytywizmem prawniczym, założenia prawa cywilnego w tym państwie i prawne regulacje stosunków własnościowych. Warto również zaznaczyć, że Pani Profesor realizuje ogólnopolski grant „Prawo w totalitaryzmie. Aspekty teorii i praktyki”.

Osobnym wątkiem naukowych penetracji Marii Zmierczak, znajdującym wyraz w Jej artykułach na łamach naszych „Studiów”, były zagadnienia dotyczące Adolfa Hitlera, jego światopoglądu, propagandy czy wodzostwa. Równie cenne i inspirujące intelektualnie okazały się publikacje Marii Zmierczak w „Studiach

nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi” o pojęciu totalitaryzmu, jego przejawach czy modelach rządzenia.

Doceniając naukowe zasługi Pani Profesor, pragniemy życzyć jej wielu kolejnych osiągnięć nie tylko w badaniach nad autorytaryzmem i totalitaryzmem.

Marek Maciejewski, Tomasz Scheffler